

ESDGs!

**Co-funded by
the European Union**

Cele Zrównoważonego Rozwoju w edukacji i w działaniu!
2021-1-CZ01-KA220-HED-000031187

Finansowane przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone są wyłącznie poglądami autora (autorów) i nie zawsze odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska i EACEA nie ponoszą z tego tytułu odpowiedzialności.

Niniejsza praca jest licencjonowana zgodnie z Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Studium przypadku

Przedsiębiorczość społeczna

Studium przypadku – Good sailors

Historia Good sailors

Historia Good Sailors sięga 2002 roku, kiedy to Filip Molčan zdecydował się opuścić Politechnikę Czeską i założyć własną firmę, która od początku swojego istnienia skupiała się na świadczeniu usług IT (zwanymi dalej IT) (Molčan, 2021a). Pierwszym czynnikiem wpływającym na społeczny wymiar przedsięwzięcia było zatrudnienie programisty z niepełnosprawnością, Jiřego Maule. Jiř zasiał w zarządzie organizacji jako dyrektor techniczny, niestety zmarł w 2021 roku. To właśnie za jego sprawą rozpoczął się proces poszukiwania odpowiedniej pracy dla osób niepełnosprawnych. Od samego początku organizacja dążyła do stworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, których postrzega jako „dobrych żeglarzy” (*good sailors*) (Kocourek, 2014; Good Sailors, 2023a).

Good Sailors jest obecnie kierowane przez trzech współzałożycieli, wspomnianego Filipa Molčana (dyrektor generalny), Darinę Maule (dyrektor finansowy) i Luděka Šafářa (Good Sailors, 2023a). Studio deweloperskie koncentruje się przede wszystkim na tworzeniu aplikacji na zamówienie. Obecnie firma nie tylko świadczy usługi w zakresie opracowywania rozwiązań IT, ale także angażuje się w inne działania, takie jak prowadzenie własnego akceleratora dla niepełnosprawnych przedsiębiorców. Inne działania przedsiębiorcze obejmują system GSail dla przedsiębiorstw, szkolenia w zakresie obsługi zgłoszeń firmowych, usługę e-zgłoszenia Dobrá spisovka, prowadzenie portalu turystycznego Disway, jak również studia artystycznego, produkcję pamiątek charytatywnych dla parków narodowych oraz e-sklep Czech Parks. Przedsiębiorstwo prowadzi m.in. centra informacyjne w České Švýcarsko, w których zatrudnienie znalazły osoby z tego regionu parku narodowego o niekorzystnym starcie na rynku pracy ze względu na swoją niepełnosprawność (Molčan, 2021a; Salov, 2021). Przedsiębiorstwo społeczne stale się rozwija i być może dzięki takiemu podejściu funkcjonuje do dziś (Molčan, 2021a).

Realizacja celów pożytku publicznego i celów zrównoważonego rozwoju

The Good Sailors opiera się na właściwych fundamentach, co pokazuje tabela 1.

Tabela 1: Good Sailors – zdobyte nagrody

Rok	Nagroda	Cel nagrody
2010	Employer without barriers (zwycięzca)	Nagroda ta wyróżnia firmy, które zatrudniają osoby niepełnosprawne adekwatnie do ich kwalifikacji jak również stwarzają im równe warunki pracy na otwartym rynku.
2014	Employer without barriers (zwycięzca)	
2017	Employer without barriers (zwycięzca)	
2015	New Europe 100 Innovators	Nagroda ta jest przyznawana 100 największym innowatorom w Europie Środkowo-Wschodniej, którzy zmieniają społeczeństwo, politykę lub środowisko biznesowe regionu i demonstrują nowe podejście do dominujących problemów.
2018	TOP Responsible Company in Diversity (drugie miejsce)	Nagroda ta wyróżnia firmy, które strategicznie promują różnorodność, integrację i elastyczność w miejscu pracy. Obejmuje to wiek, płeć, niepełnosprawność itp.
2021	TOP Responsible Company in Diversity (drugie miejsce)	
2018	Vodafone Company of the Year of the Ústí nad Labem Region (zwycięzca)	Nagroda Hospodářské noviny za podejście biznesowe.
2018	Most economically successful company in the Ústí nad Labem Region (zwycięzca)	Nagroda Hospodářské noviny przyznawana jest firmie, której kondycja ekonomiczna, reprezentowana przez Cribis Index, wskazuje na to, że jest ona odpowiednim partnerem biznesowym.
2021	Most economically successful company in the Ústí nad Labem Region (zwycięzca)	
2021	SDGs Awards (półfinalista)	Nagrody SDGs wyróżniają projekty, które mają pozytywny wpływ na społeczeństwo i planetę.
2021	TOP responsible small company	TOP Responsible Company to unikalny ranking dużych, średnich i małych firm, który docenia działania w zakresie zrównoważonego biznesu i odpowiedzialnych zachowań biznesowych.
2022	TOP responsible small company	
2022	TOP Responsible Leader in Diversity	Nagroda ta wyróżnia liderów, którzy strategicznie promują różnorodność, integrację i elastyczność w miejscu pracy. Obejmuje to wiek, płeć, niepełnosprawność itp.

Źródło: Association of Social Responsibility (2023); Good Sailors (2023a); IBM Company of the Year (2023); Konto Bariéry (2021); Top odpovědná firma (2021); Vodafone Company of the Year (2021); New Europe 100 Innovators (2021); tabela stworzona przez autora.

Tabela 1 powyżej może również obejmować udział w finałach konkursu Przedsiębiorca Społeczny Roku 2010 i 2015 (Good Sailors, 2023a).

Good Sailors nieustannie realizuje swoją misję dobra publicznego. Sam Filip Molčan uważa, że przedsiębiorczość społeczna stanie się standardem i zastąpi tradycyjne podejście do biznesu, które opiera się wyłącznie na generowaniu zysków bez wywierania jakiegokolwiek wpływu społecznego (F. Molčan, komunikacja osobista, 10 marca 2023 r.).

Good Sailors zatrudnia 26 pracowników, z których ponad 80% to osoby niepełnosprawne. Ich klientami są m.in Poczta Czeska, Koleje Czeskie, ČSOB, Datasys, IBM, Innogy, Pražská plynárenská czy PRE. Organizacje prowadzą działalność przedsiębiorczą w realnym świecie biznesu (Good Sailors, 2023a).

Swoich pracowników firma uważa za superbohaterów posiadających supermoce, ponieważ ich niepełnosprawność to tak naprawdę wyjątkowe zdolności, które otwierają przed nimi więcej możliwości. Dzięki swojej niepełnosprawności i życiowym wyzwaniom ludzie ci wykształcili wiele mocnych stron. Niepełnosprawność nie stanowi bariery w wykonywaniu swoich obowiązków w zakresie opracowywania nowych rozwiązań informatycznych (F. Molčan, komunikacja osobista, 10 marca 2023 r.). Dlatego też niepełnosprawności nie należy klasyfikować przede wszystkim jako czynnika negatywnego, lecz raczej pozytywnego. Wśród Good Sailors można znaleźć niezliczoną liczbę superbohaterów, w tym na przykład kierowników projektów, którzy kierując się określonymi wartościami są w stanie koncentrować się wyłącznie na najważniejszych aspektach. Przykładem mogą być osoby cierpiące na zaburzenia obsesyjno-kompulsywne, których skrupulatność sprawia, że czynnik ludzki nie ma szans zawieść. Są wśród nich programiści z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, którzy lepiej niż ktokolwiek inny wiedzą, jak pracować z algorytmami. Kluczowym czynnikiem jest jednak to, że te osoby niepełnosprawne są mają równe szanse na rynku pracy z możliwością ciągłego doskonalenia swoich umiejętności.

Ze swojego podejścia biznesowego jasno wynika, że firma jest bardzo zaangażowana w realizację publicznego celu, jakim jest wspieranie osób niepełnosprawnych na rynku pracy poprzez wdrażanie wielu projektów. W ten sposób można również osiągnąć Cel Zrównoważonego Rozwoju (SDG) jakim jest zwalczanie nierówności. Dodatkowe powiązania z celami zrównoważonego rozwoju przedstawiono na rysunku 1, który przedstawia cele w zakresie korzyści publicznych. Te społecznie korzystne działania są realizowane przez Good Sailors w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i lokalnym (Good Sailors, 2023b).

Rysunek 1: Good Sailors – realizacja celów pożytku publicznego i celów zrównoważonego rozwoju

<p>Korzyści społeczne (SDG 10 zmniejszenie nierówności)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudnianie ponad 80% osób niepełnosprawnych • wsparcie integracyjne, długofalowe szkolenia i indywidualny rozwój kompetencji zawodowych pracowników • przystosowanie miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych • uczesnictwo pracowników w działalności firmy
<p>Korzyści ekonomiczne (SDG 8 Uczciwa praca i wzrost gospodarczy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • niezależność od zewnętrznego dostawcy • niezależność od administracji publicznej lub innych podmiotów gospodarczych • ponad 51% zysków jest reinwestowanych • przychody ze sprzedaży produktów i usług stanowią co najmniej 30% całkowitego zysku
<p>Korzyści ekologiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadome przyczynianie się do efektywnego zarządzania zasobami (np. praca bez papieru, wykorzystanie sztucznej inteligencji i nowych technologii, promowanie pracy zdalnej itp.) • formułowanie własnych zasad przyjaznej dla środowiska działalności biznesowej oraz ich przestrzeganie
<p>Korzyści lokalne (SDG 11 Zrównoważone miasta i społeczności)</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorytetowe zapewnienie usług w regionie i wspieranie rozwoju lokalnej gospodarki • preferencyjne zatrudnianie osób z regionów Liberec i Ústí nad Labem • współpraca na preferencyjnych zasadach z lokalnymi podmiotami rynkowymi z regionów Liberec i Ústí nad Labem (gminy, miasta, organizacje non-profit i organizacje wspierające) • współpraca z lokalnymi instytucjami edukacyjnymi i akceleratorami startupów.

Źródło: Good Sailors (2023b), table stworzona przez autora

Filip Molčan (komunikacja osobista, 10 marca 2023 r.) uważa, że nakładanie się aspektów społecznych można umieścić w każdej działalności gospodarczej co prowadzi do jej rozwoju. Działalność ta może być jednak bardzo trudna do wdrożenia (Molčan, 2021b).

Ustalenia

Pomimo tego, że firma mogłaby funkcjonować jako klasyczny software house to od początku w swoich założeniach uwzględnia strukturę społeczną i realizację celów publicznych. Poprzez wykorzystywanie każdej przeciwności losu Good Sailors stwarza korzyści odpowiadające warunkom społecznym (Good Sailors, 2023a).

Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia przede wszystkim niepełnosprawnych specjalistów IT, co nie przeszkadza w świadczeniu doskonałych usług. W rzeczywistości ich niepełnosprawność jest postrzegana w odwrotny sposób, tj. jako wyjątkowa zdolność, która umożliwia im osiągnięcie przewagi konkurencyjnej.

Poniżej znajduje się podsumowanie cech przedsiębiorczości społecznej, które reprezentują Good Sailors, a mianowicie:

- promowanie misji wspierania pracowników niepełnosprawnych na rynku pracy

- zatrudnianie osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji
- generowanie zysku, który jest w dużej mierze wykorzystywany do dalszego rozwoju i inwestycji firmy
- ciągłe inwestycje w tworzenie i rozwój produktów o globalnym zasięgu
- pozytywne postrzeganie natury (Good Sailors, 2023a).

Długoterminowy zrównoważony rozwój społeczny można uznać za kluczowy czynnik odgrywający rolę w przedsiębiorczości społecznej (Good Sailors, 2023a).

Sukces przedsiębiorstwa społecznego opiera się zatem na fakcie, że nakładanie się działań społecznych stanowi integralną część ich działalności biznesowej, z której czerpią korzyści. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych stanowi wyjątkową okazję, otwierającą firmie wiele ścieżek. Innym ważnym faktem jest to, że potencjalny zysk jest w dużej mierze reinwestowany w nowe działania, które z kolei przynoszą korzyść społeczeństwu. Działania te w przyszłości powinny być samowystarczalne, a co za tym idzie, długotrwałe. Celem jest, aby nowa działalność generowała przychody wystarczające na pokrycie przynajmniej kosztów operacyjnych. Działania te nie są przeznaczone wyłącznie jako projekt charytatywny - mają mieć potencjał do dalszego rozwoju bez dodatkowego wsparcia z zewnątrz. W związku z tym zostały one zaprojektowane i skonstruowane w sposób mający potencjał do samowystarczalności (F. Molčan, personal communication, March 11, 2023).

Žródła

Association of social responsibility (2023). *Ceny SDGs*. Dostupné 12. 3. 2023

<https://www.spolecenskaodpovednost.cz/ceny-sdgs/>

Good Sailors. (2023a). *Good Sailors*. Dostupné 8. 3. 2023 z <https://goodsailors.cz>

Good Sailors. (2023b) *Principy sociálního podnikání*. Dostupné 8. 3. 2023 z

<https://goodsailors.cz/principy-socialniho-podnikani.html>

IBM (2023). *Firma roku*. Dostupné 12. 3. 2023 <https://www.firmaroku.cz>

KONTO BARIÉRY (2021). *Zaměstnavatel bez bariér*. Dostupné 24. 4. 2021

<https://www.kontobariery.cz/Projekty/Archiv/Zamestnavatel-bez-barier>

New Europe 100 Innovators (2021). *New Europe 100 Innovators*. Dostupné 24. 4. 2021 z

<https://ne100.org>

Top odpovědná firma (2021). *Top odpovědná firma v diverzitě cena Charty diverzity*.

<https://www.odpovednefirmy.cz/cena-top/kategorie/top-odpovedna-firma-v-diverzite-1.html>

Top odpovědná firma (2023). *Top odpovědná firma cena Byznysu pro společnost*. Dostupné 15. 2. 2023 z

<https://www.odpovednefirmy.cz>

Vodafone firma roku (2021); *Úvod*. Dostupné 10. 5. 2021 z <https://www.firmaroku.cz>